

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Martiny Vernerové a JUDr. Jiřího Derfla ve věci

žalobce: T. A. L., narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupen JUDr. Bc. Marcelou Oškrdovou, advokátkou,
sídlem Národní 416/37, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou na ochranu proti nečinnosti podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou v zákonem stanovené Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

lhůtě, se žalobce prostřednictvím své právní zástupkyně domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost do šedesáti dnů od právní moci rozsudku vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, doručené žalovanému dne 11. 7. 2020. Žalobce se současně domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit mu náklady řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce uvedl, že dne 11. 7. 2020 podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu. Po opakovaných dotazech na stav řízení, které zůstaly bez reakce, požádal o opatření proti nečinnosti, avšak této žádosti Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, usnesením ze dne 16. 2. 2021, č. j. MV-16362-3/SO-2021, nevyhovělo. Dne 3. 3. 2021 byl žalobci doručen záznam o usnesení ze dne 20. 7. 2020, č. j. MV-58294-2/OAM-2020, v němž žalovaný konstatoval, že pobytová žádost nebyla žalobcem podána osobně, ač k tomu byl podle § 169d odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) povinen. Žalobce podotkl, že s ohledem na skutečnost, že uvedený záznam o usnesení není rozhodnutím ve věci, žalovaný dosud ve věci nerozhodl, ačkoli lhůta pro vydání rozhodnutí marně uplynula.
3. Žalobce vysvětlil, že žádost podal prostřednictvím datové schránky své právní zástupkyně s ohledem na pokyn zveřejněný na webových stránkách žalovaného, jenž stanovil, že cizinci mohou podat žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu mimo jiné prostřednictvím datové schránky, přičemž od požadavku osobního podání žádosti se upouští a na takovou žádost se hledí jako na řádně podanou. Postup žalovaného označil žalobce za hrubě diskriminační, neboť právní zástupkyni žalobce je známo, že u odlišných pobytových žádostí dalších cizinců podaných obdobným způsobem v daném období žalovaný postupoval odlišně a o žádostech meritorně rozhodl. V tom spatřoval žalobce porušení § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podle žalobce se ze strany žalovaného jednalo o postup v rozporu se zásadou právní jistoty, zákazem retroaktivity a ochrany práv nabytých v dobré víře, když žalobce při podání pobytové žádosti postupoval v souladu s pokynem žalovaného a neočekával, že žalovaný poté retrospektivně prohlásí distanční podání pobytové žádosti za nedostatečné s tím, že žádost bylo třeba podat osobně.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný ve svém vyjádření předeslal, že žalobcova žádost podaná dne 11. 7. 2020 byla zamítnuta usnesením ze dne 20. 7. 2020, jelikož nebyla podána osobně žadatelem podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a nebyla ani osobně potvrzena ve lhůtě pěti dnů podle § 169d odst. 2 téhož zákona. Řízení o žádosti tak podle žalovaného nebylo zahájeno. Žalovaný zdůraznil, že žalobce by svou osobní účast při podání žádosti ani splnit nemohl, jelikož se nenacházel na území České republiky. Podle žalovaného bylo zjištěno, že žalobce disponoval povolením k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty, jehož platnost skončila dne 6. 12. 2018, a od konce platnosti tohoto povolení žalobce jiným platným povolením k pobytu na území nedisponoval.
 5. Smyslem opatření přijatých za účelem ochrany veřejného zdraví v souvislosti s pandemií onemocnění SARS-CoV-2 podle žalovaného bylo zabránit shlukování množství lidí na pracovištích žalovaného během nouzového stavu, nikoli však umožnit podání pobytových
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žádostí všem cizincům, kteří by standardně své žádosti podat nemohli, neboť na území mají zakázáno pobývat nebo tu pobyt nemají. Smyslem opatření tak nebylo substituovat povinnost osobního podání pobytové žádosti. Žalovaný podotkl, že žalobce zneužil práva vzniklá v důsledku shora uvedeného opatření, kdy jedinou překážkou, která žalobci bránila v osobním podání jeho pobytové žádosti, bylo to, že nedisponoval platným povolením k pobytu na území České republiky. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

6. V replice ze dne 17. 5. 2021 žalobce uvedl, že při podání pobytové žádosti postupoval podle pravidel, která nastavil žalovaný. Podle žalobce není pravdou, že by za standardních pravidel nemohl svou pobytovou žádost podat, neboť žalobce má podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod právo na přístup ke správnímu orgánu, a může tedy učinit jakékoli podání. Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že nebýt mimořádných opatření nemohl by svou pobytovou žádost podat. Závěrem zopakoval, že jednání žalovaného, který pobytové žádosti vyřizuje selektivně, je hrubě diskriminační.

Posouzení věci soudem

7. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tím výslovně souhlasili.
8. Soud předesílá, že žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se žalobce může po bezvýsledném vyčerpání prostředků k nápravě nečinnosti ve správním řízení domáhat, aby soud uložil příslušnému nečinnému správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Žalovaným je podle odstavce 2 téhož ustanovení ten správní orgán, jenž má podle žalobního tvrzení povinnost rozhodnutí či osvědčení vydat. Podle § 81 odst. 1 s. ř. s. soud o této žalobě rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.
9. Podmínky řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu jsou podle názoru soudu splněny, neboť žalobce podal žalobu včas a po bezvýsledném vyčerpání prostředků k ochraně proti nečinnosti ve správním řízení, jak vyplývá ze žalobcem předloženého usnesení Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 16. 2. 2021, č. j. MV-16362-3/SO-2021, jímž nebylo vyhověno návrhu žalobce na provedení opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 správního řádu.
10. Na tomto místě soud konstatuje, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předložené spisové dokumentace dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalovanému byla dne 11. 7. 2020 prostřednictvím datové schránky doručena žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení rodiny. O této žádosti žalovaný rozhodl usnesením ze dne 20. 7. 2020, č. j. MV-58294-2/OAM-2020, které poznamenal do spisu a jímž vyslovil, že žalobce nepodal svou žádost osobně, ač k tomu byl podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců povinen, a proto řízení o této žádosti nebylo zahájeno. Záznam o usnesení ze dne 20. 7. 2020 byl právní zástupkyni žalobce doručen do datové schránky dne 3. 3. 2021.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

12. Podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že „[ž]ádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně.“ Z § 169h odst. 5 téhož zákona přitom vyplývá, že „[n]epřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad a u žádosti podané ministerstvu ministerstvo. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl ubrazen. Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé.“
13. Soud se s ohledem na argumentaci žalobce a jím zvolený žalobní typ nejprve zabýval otázkou povahy shora citovaného usnesení ze dne 20. 7. 2020 vydaného žalovaným ve formě záznamu do spisu. Soud připomíná, že žaloba na ochranu před nečinností představuje subsidiární prostředek soudní ochrany vůči žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Tam, kde existuje rozhodnutí správního orgánu, se žalobce může domoci ochrany svých práv žalobou podle § 65 odst. 1 s. ř. s., a nečinnostní žaloba tudíž není namístě. Posouzení zákonnosti rozhodnutí (usnesení) vydaného správním orgánem v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti je s ohledem na subsidiární povahu řízení podle § 79 s. ř. s. možné jen výjimečně tam, kde takový úkon nemá povahu rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a kde na posouzení jeho zákonnosti závisí odpověď na otázku, zda v okamžiku rozhodování soudu byl žalovaný již povinen ve věci žalobce rozhodnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 4 Azs 236/2016-43).
14. Otázkou, zda je usnesení podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců (do 31. 8. 2019 se jednalo o § 169h odst. 3) rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., se již zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 Azs 82/2018-19, publ. pod č. 3744/2018 Sb. NSS. Vyslovil, že „[u]snesení podle § 169h odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 s. ř. s.) spočívajícím ve vrácení tiskopisu žádosti o udělení dlouhodobého víza, jež byla podle tohoto ustanovení shledána nepřijatelnou, tudíž není přípustná (§ 85 s. ř. s.), neboť takový úkon je pouze důsledkem usnesení zastupitelského úřadu o nepřijatelnosti žádosti a ochrany se lze domáhat přímo podáním žaloby proti správnímu rozhodnutí.“ S tímto názorem se zdejší soud zcela ztotožňuje a dodává, že žalobce pro svou obranu proti závěru žalovaného, že žalobce nepodal svou žádost o povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení rodiny osobně, zvolil nevhodný žalobní typ, neboť v předmětné věci bylo vydáno deklaratorní rozhodnutí podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců (srov. záznam o usnesení žalovaného ze dne 20. 7. 2020, č. j. MV58294-2/OAM-2020). Bylo proto namístě se bránit žalobou proti rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s., což žalobce učinil, když usnesení žalovaného ze dne 20. 7. 2020 napadl žalobou proti rozhodnutí, o níž je u zdejšího soudu vedeno řízení pod sp. zn. 112 A 4/2021.
15. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud uzavírá, že u žalovaného neshledal nečinnost ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovaný rozhodl o žalobcově žádosti usnesením ze dne 20. 7. 2020, jež je rozhodnutím ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s. Soud proto vyhodnotil žalobu jako zcela nedůvodnou a podle § 81 odst. 3 s. ř. s. ji zamítl.
16. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 2. listopadu 2021

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.